

LAKIALOITE 14/2003 vp**Laki koululaisten aamu- ja iltapäivähoidosta*****Eduskunnalle***

Pienten koululaisten aamu- ja iltapäivähoitoa on kehitettävä. Pienet koululaiset, jotka viettävät paljon aikaa omin päin ilman aikuisen valvontaa, tuntevat itsensä usein huolestuneiksi ja turvattomiksi. Viidennes suomalaisista lapsista ja nuorista kärsii heidän arkipäiväänsä vaikuttavista mielenterveysongelmista. Kyseessä on realiteetti, jota emme saa hyväksyä. Koko yhteiskunnan on otettava vastuunsa ja lähdettävä aktiivisesti torjumaan yhteiskunnassamme lasten parissa yhä laajemmalle levinnyttä turvattomuutta, joka ilmenee alkoholin ja huumeiden väärinkäyttönä sekä väkivaltaisena käyttäytymisenä.

Monet koululaiset joutuvat viettämään aamu- ja iltapäivänsä yksin ilman aikuisen valvontaa ja aikuisten läsnäolon tuomaa turvallisuutta. Perheet tuntevat suurta huolta, koska taloudelliset tai muut syyt pakottavat vanhemmat työhön sillä seurauksella, että lapset jäävät usein vaille aikuista seuraa.

Aamu- ja iltapäivähoidon tarjonta vaihtelee voimakkaasti eri kunnissa. Yhtenä selkeänä syynä tähän on se tosiasia, että kunnat eivät ole lain

mukaan velvollisia huolehtimaan aamu- ja iltapäivähoidon tarjoamisesta. Myös OECD on raportissaan suomalaisesta varhaiskasvatusjärjestelmästä "Early Childhood Education and Care Policy in Finland" antanut Suomelle huomautuksen iltapäivähoidon puutteista.

Tämä lakialoite tarjoaa lapsille oikeuden turvalliseen ja virikkeelliseen vapaa-aikaan ennen koulua ja koulun jälkeen sekä velvoittaa kunnat vastaamaan aamu- ja iltapäivähoidosta. Tarkoituksena on, että toimintaa voivat myös järjestää erilaiset yksityiset organisaatiot.

Lakialoitteessa ehdotetaan, että perheet maksaisivat maksun aamu- ja iltapäivähoidosta. Muita säännöksiä kustannuksista ei ehdoteta tässä lakialoitteessa, mutta koska tällä lailla pannaan kuntien hoidettavaksi uusi lakisääteinen tehtävä, tämä on myös otettava huomioon valtionosuuksissa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

koululaisten aamu- ja iltapäivähoidosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Jokainen kunta vastaa siitä, että Suomessa ja kunnassa vakinaisesti asuville lapsille tarjotaan aamu- ja iltapäivähoitoa. Toiminta voidaan myös järjestää yksityisesti tai yhteistyössä toisen kunnan kanssa.

2 §

Koululaisilla on kymmenen vuoden ikään saakka oikeus aamu- ja iltapäivähoitoon.

Aamu- ja iltapäivähoito on järjestettävä kunnan virallisilla kielillä. Lapsen huoltaja saa valita hoitokielen.

3 §

Aamu- ja iltapäivähoito toteutetaan avoimena vapaa-ajantoimintana, kuten kerhoina, leikki-toimintana tai muuna aamu- ja iltapäivätoimintana. Lapsia otetaan aamu- ja iltapäivähoitoon siksi ajaksi, jona he eivät ole koulussa ja lomien aikana perheen tarpeiden mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivähoito on järjestettävä lapsiystävällisessä ja turvallisessa ympäristössä.

4 §

Aamu- ja iltapäivähoidon tehtävänä on täydentää koulua sekä tarjota lapsille turvallista vapaa-aikaa ja lapsen kehitykselle virikkeellistä toimintaa.

Toimintaa ohjaavat aikuiset, joilla on tehtävään sopiva koulutus tai kokemus. Lapsiryhmien tulee olla lasten yksilölliset tarpeet huomioon ottaen koostumukseltaan ja kooltaan soivia.

5 §

Aamu- ja iltapäivähoitoa on tarjottava tarvittavassa laajuudessa ottaen huomioon vanhempien ansiotyö tai opinnot tai lapsen oma tarve.

6 §

Kunnan on tarjottava ilman kohtuutonta viivytystä paikka aamu- ja iltapäivähoidossa, kun huoltaja on ilmoittanut hoitopaikan tarpeesta.

Kunnan on tarjottava kuljetus lapselle aamuhoitosta kouluun ja koulusta iltapäivähoitoon, jos välimatka on pitkä tai niin vaarallinen, ettei lapsi selviä siitä yksin.

7 §

Aamu- ja iltapäivähoitopaikasta saadaan perä kohtuullinen maksu kunnan määräämin perustein.

8 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 2003

Christina Gestrin /r